

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้เป็น
คือ ประชากรและการเลือกตัวอย่าง ประชากร เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการ
วิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและกระบวนการทางสถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะได้เสนอตามลำดับดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานประจำในวิทยาลัยครู
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ซึ่งมีจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2525 รวมทั้งสิ้น 1,130 คน

ตัวอย่างประชากร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากอาจารย์ทั้งหมดในวิทยาลัยครู 3 แห่ง
ที่เลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากรหรือเป็นตัวแทนของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามพื้นที่หรือสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster
sampling) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. แบ่งวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกเป็น 3 กลุ่ม โดยถือเอา
พื้นที่ของเขตการศึกษา (ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ) เป็นหลัก ดังนี้

กลุ่มที่ 1 วิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 9 ได้แก่ วิทยาลัยครู
อุดรธานี วิทยาลัยครูสกลนคร และวิทยาลัยครูเลย

กลุ่มที่ 2 วิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 10 ได้แก่ วิทยาลัยครู
มหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุบลราชธานี

กลุ่มที่ 3 วิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 11 ได้แก่ วิทยาลัยครู
นครราชสีมา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ และวิทยาลัยครูสุรินทร์

2. ทำการเลือกวิทยาสัยครูที่เป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มเพื่อเป็นตัวอย่าง
 ประชากร กลุ่มละ 1 วิทยาสัยครู การเลือกใช้วิธีสุ่มแบบง่ายโดยการสับฉลาก (lottery
 method) ผลของการสุ่มโดยวิธีดังกล่าว ได้วิทยาสัยครูที่เป็นตัวอย่างและมีจำนวน
 ประชากรดังนี้

ตารางที่ 6 จำนวนตัวอย่างประชากร

วิทยาสัยครู	จำนวนอาจารย์
1. วิทยาสัยครู เลย	102
2. วิทยาสัยครูมหาสารคาม	171
3. วิทยาสัยครูบุรีรัมย์	150
รวม	423

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ภายใต้การแนะนำ
 ของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความขัดแย้งในองค์การ สภาพ
 และพฤติกรรมของกลุ่ม ที่ค้นคิดความไว้วางใจต่อผู้บริหารหรือหัวหน้างาน สภาพปัจจุบันและ
 ปัญหาการบริหารงานในวิทยาสัยครู โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาสัยครูที่มีประสบการณ์

2. ประมวลความรู้และแนวความคิดเข้าด้วยกัน กำหนดขอบข่ายของเนื้อหา
 และข้อมูลที่ต้องการทราบหรือจำเป็นสำหรับการวิจัย กำหนดลักษณะของแบบสอบถามแต่ละ
 ตอนให้เหมาะสมกับแนวทาง วิเคราะห์และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนตามลักษณะ
 และเนื้อหาหรือข้อมูลในแบบสอบถาม คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพและภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อฝ่ายบริหารในวิทยาลัยครู

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานในวิทยาลัยครู

4. ทำการตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ข้อความและการสื่อความหมายต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ในเนื้อหาตามที่ได้กำหนดไว้ การตรวจสอบในขั้นนี้ผู้วิจัยทำการตรวจสอบด้วยตนเอง

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษา การวิจัย และการฝึกหัดครู จำนวน 6 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นผู้ตรวจและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม มีดังนี้

1. ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพาณิชย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร.สนานนิตร์ สุกนรทรัพย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. อาจารย์ ดร.ติลก บุญเรืองรอด กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

6. นำแบบสอบถามไปปรึกษากับผู้มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ เพื่อการออกแบบฟอร์มของแบบสอบถามให้สะดวกต่อการเตรียมข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับอาจารย์วิทยาลัยครู ส่วนสุ่มสุ่มหา กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความบกพร่องในด้านการใช้ภาษาและการสื่อความหมายต่าง ๆ แล้วนำกลับมาปรับปรุงให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรจริง

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้งหมดแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามเนื้อหาและลักษณะของข้อมูลที่ต้องการดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและภูมิหลังของผู้ตอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างของอาจารย์กลุ่มสนับสนุน กลุ่มเป็นกลาง และกลุ่มต่อต้านฝ่ายบริหาร

ขอบข่ายและตัวแปรสำคัญเกี่ยวกับสถานภาพและภูมิหลังที่กำหนดในแบบสอบถามตอนนี้มีดังนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. ภูมิหลังส่วนตัว ได้แก่ ถิ่นกำเนิดหรือภูมิลำเนาเดิม สถานภาพการเสี้ยวดูและการฝึกอบรมในครอบครัว สถานภาพสมรส
4. ภูมิหลังทางการศึกษา ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาที่ศึกษาในระดับสูงสุด สถานบันที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด
5. สถานภาพในหน่วยงาน ได้แก่ คณะวิชาที่สังกัด ตำแหน่งหน้าที่งานประจำที่รับผิดชอบ จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยครู จำนวนปีที่ปฏิบัติงานหลังจบการศึกษาสูงสุด ระดับเงินเดือน และรายได้พิเศษที่ได้รับจากวิทยาลัยครู

ลักษณะของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (check list) ทั้งหมด แบบสอบถามตอนนี้มีจำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติความไว้วางใจของอาจารย์ต่อฝ่ายบริหารในวิทยาลัยครู เพื่อนำไปวิเคราะห์สถานภาพความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารและเพื่อ

ไว้เป็นเกณฑ์แบ่งตัวอย่างประชากร (อาจารย์วิทยาลัยครู) ออกเป็นกลุ่ม ตามระดับความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารคือ (1) กลุ่มสนับสนุน ได้แก่อาจารย์ที่มีความไว้วางใจฝ่ายบริหารในระดับสูง (2) กลุ่มเป็นกลาง ได้แก่อาจารย์ที่มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารในระดับปานกลาง และ (3) กลุ่มต่อต้าน ได้แก่อาจารย์ที่มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารในระดับต่ำ

การสร้างแบบสอบถามพิจารณาจากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 2 ด้านคือ

1. ทัศนคติความไว้วางใจ พิจารณาจากทัศนคติของอาจารย์ที่แสดงถึงความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหาร ทั้งในระดับที่เป็นความรู้สึก (affective) ความนึกคิด (cognitive) และการกระทำ (action หรือ behavior) ซึ่งปรากฏออกมาในรูปของความคิด ความเชื่อถือ ความเชื่อมั่น ความยอมรับ ความพอใจ ความศรัทธา ความจงรักภักดีและความสำเียงเข้าข้างหรือเข้า เป็นพวก ตลอดจนพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือสนับสนุนต่อฝ่ายบริหาร

2. ฝ่ายบริหาร พิจารณาจากบุคลิกภาพและการวางตัวของบุคคลในฝ่ายบริหาร พฤติกรรมการบริหารงาน ภาวะผู้นำ นโยบายและวิธีดำเนินงาน ตลอดจนสภาพการบริหารงานโดยทั่วไป

ลักษณะของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจหรือยังไม่ตัดสินใจ
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานในวิทยาลัยครู เพื่อศึกษาแนวความคิดของอาจารย์ และเพื่อสำรวจประเด็นความขัดแย้งทางความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยครู ระหว่างกลุ่มสนับสนุน กลุ่มเป็นกลาง และกลุ่มต่อต้านฝ่ายบริหาร

ขอช่วยของเนื้อหาและตัวแปรที่กำหนดในแบบสอบถาม ได้พิจารณากำหนดประเด็นความคิดเห็นอันจากสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงาน

ของวิทยาลัยครู ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติ หลักการ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารงานโดยทั่วไป โดยมุ่งให้แสดงความคิดเห็นเฉพาะในสิ่งที่ควรเป็นหรือควรปรับปรุงแก้ไข กำหนดประเด็นแนวความคิดออกเป็น 5 ด้านคือ

1. หลักการบริหารทั่วไป
2. โครงสร้างและระบบบริหารงานในวิทยาลัยครู
3. หน้าที่ความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานของอาจารย์
4. ผลประโยชน์และสิ่งลู่ใจในการทำงาน
5. คุณลักษณะของผู้บริหาร

ลักษณะของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) เช่นเดียวกับแบบสอบถามตอนที่ 2 มีจำนวนทั้งสิ้น 60 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับคือ

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจหรือยังไม่ตัดสินใจ
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้สร้างแบบสอบถามและได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อยังวิทยาลัยครูที่เลือกไว้เป็นตัวอย่างทั้ง 3 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากอาจารย์ และขอให้อำนวยความสะดวกบางประการในการเก็บรวบรวมข้อมูล (เฉพาะที่วิทยาลัยครูเลย ผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการส่วนตัวก่อน สืบนำหนังสือขอความร่วมมือไปติดต่อเป็นทางการในภายหลัง เพื่อจจากผู้วิจัยมีเวลาจำกัด)

การแจกและการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่วิทยาลัยครูที่เป็นตัวอย่างทั้ง 3 แห่ง ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง โดยได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากทางวิทยาลัยครูนั้นตลอดทั้ง

อาจารย์ที่รู้สึกคุ้นเคยกัน การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง หรือความสมบูรณ์ของการตอบในทันทีที่ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบ หากพบว่าฉบับใดบกพร่องได้ขอให้ผู้ตอบแก้ไขในทันทีที่ส่งคืนนั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ถึง 7 มีนาคม 2526 รวมเป็นเวลา 12 วัน โดยใช้เวลาดำเนินการที่วิทยาลัยครูเลยระหว่างวันที่ 24 -27 กุมภาพันธ์ 2526 (4 วัน) ที่วิทยาลัยครูมหาสารคาม ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 3 มีนาคม 2526 (4 วัน) และที่วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ระหว่างวันที่ 4-7 มีนาคม 2526 (4 วัน)

หลังจากปิดรับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่รวบรวมกลับคืนมา พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 349 ฉบับ จากตัวอย่างประชากรในวิทยาลัยครู 3 แห่งรวม 423 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 ดังแสดงรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิทยาลัยครู	จำนวนอาจารย์	จำนวนแบบสอบถาม	ร้อยละ
	ทั้งหมด	ที่ได้รับคืน	
1. วิทยาลัยครูเลย	102	88	86.27
2. วิทยาลัยครูมหาสารคาม	171	139	81.28
3. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์	150	122	81.33
รวม	423	349	82.50

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 349 ฉบับ ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical Package of the Social Sciences) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ สุพิลาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนกระทั่งได้รับผลการ

วิเคราะห์ออกมาตามที่ต้องการ ดำเนินการวิเคราะห์เป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแยกเป็นรายละเอียดตามต่อไปนี้ (1) เพศ (2) อายุ (3) วุฒิกการศึกษา (4) ตำแหน่งทางวิชาการ (5) ตำแหน่งทางการบริหาร (6) จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยครู แต่ละลักษณะแยกรายละเอียดให้เห็นรายวิทยาลัยครูและรวมทั้งหมด ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือการหาความถี่ (จำนวน) และร้อยละ (percent) ของตัวอย่างประชากร นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สภาพความไว้วางใจของอาจารย์ต่อฝ่ายบริหารในวิทยาลัยครู เพื่อให้ทราบถึงระดับความไว้วางใจโดยเฉลี่ยของอาจารย์ต่อฝ่ายบริหาร และสำนักอาจารย์ออกเป็นกลุ่มตามระดับความไว้วางใจ คือกลุ่มสนับสนุน (ระดับความไว้วางใจสูง) กลุ่มเป็นกลาง (ระดับความไว้วางใจปานกลาง) และกลุ่มต่อต้าน (ระดับความไว้วางใจต่ำ) ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ขั้นนี้คือคะแนนจากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยถือเอาคะแนนที่ผู้ตอบประเมินต่อข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถาม เป็นคะแนนความไว้วางใจในด้านนั้น ๆ ผลรวมของคะแนนทุกข้อก็คือผลเฉลี่ยของระดับความไว้วางใจที่ผู้ตอบคนนั้นมีต่อฝ่ายบริหาร ข้อคำถามมี 30 ข้อ แต่ละข้อมีเกณฑ์ประเมินอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน ดังนั้นผู้ตอบแต่ละคนจึงมีคะแนนความไว้วางใจรวมอยู่ระหว่าง 30-150 คะแนน การวิเคราะห์ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. หาคะแนนความไว้วางใจรวมของผู้ตอบแต่ละคน
2. แบ่งผู้ตอบ (อาจารย์) ออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับคะแนนความ

ไว้วางใจ โดยถือเกณฑ์แบ่งดังนี้

<u>คะแนนความไว้วางใจ</u>	<u>กลุ่มตัวอย่างประชากร</u>
111 - 150	กลุ่มสนับสนุน
70 - 110	กลุ่มเป็นกลาง
30 - 69	กลุ่มต่อต้าน

3. หาจำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่ม

โดยแยกรายละเอียดเป็นรายวิทยาลัยศร และรวมทั้งหมด

4. หามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation) ของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม โดยแยกรายละเอียดเป็นรายวิทยาลัยศรและรวมทั้งหมด

เสนอผลการวิเคราะห์ทุกรายการในรูปของตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ลักษณะด้านสถานการณ์และภูมิหลังของอาจารย์ที่มีผลต่อความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหาร เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ด้าน คือ (1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ตัวแปรด้านสถานการณ์และภูมิหลังของอาจารย์ ซึ่งได้จากข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 (2) ตัวแปรตาม ได้แก่กลุ่มอาจารย์ที่แบ่งเป็น 3 กลุ่มตามระดับความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหาร ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ในขั้นที่ 2

การทดสอบใช้วิธีหาค่าไคสแควร์ (Chi square - χ^2) ซึ่งเป็นการทดสอบแบบ 2 มิติ ใช้ตารางทดสอบเป็นตารางแบบการถึง (contingency table) โดยจัดตัวแปรด้านสถานการณ์และภูมิหลังไว้ในรายการตามแถว (row) ส่วนตัวแปรด้านกลุ่มอาจารย์จัดไว้ในรายการตามสดมภ์ (column) สมมุติฐานตามการวิเคราะห์คือ "รายการตามแถวไม่เกี่ยวข้องับรายการตามสดมภ์¹ หรือ สถานภาพและภูมิหลังของอาจารย์ไม่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน เป็นกลาง หรือต่อต้านฝ่ายบริหาร" วิเคราะห์โดยแยกเป็นรายสถานการณ์และภูมิหลัง นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบความเรียง

¹ ประคอง กระณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (กรุงเทพฯ :

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ผลสภาพความขัดแย้งทางความคิด ระหว่างกลุ่ม

อาจารย์ 3 กลุ่มคือ กลุ่มสนับสนุน กลุ่มเป็นกลาง และกลุ่มต่อต้าน เพื่อศึกษาแนวโน้มของความคิดเห็นของอาจารย์แต่ละกลุ่มและรวมทั้งหมด และเพื่อศึกษาความขัดแย้งทางความคิดระหว่างกลุ่มอาจารย์ ในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานของวิทยาลัยครู ตามที่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถาม ตลอดจนศึกษาระดับความขัดแย้งในประเด็นนั้น ๆ ด้วย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ คะแนนที่ผู้ตอบแต่ละคนประเมินค่าต่อความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ จำนวน 60 ประเด็นตามแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยแยกออกเป็น 5 ด้าน คือ (1) หลักการบริหารทั่วไป (2) โครงสร้างและระบบบริหารงานของวิทยาลัยครู (3) หน้าที่ความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานของอาจารย์ (4) ผลประโยชน์และสิ่งจูงใจในการทำงาน และ (5) คุณลักษณะของผู้บริหาร เกณฑ์ประเมินในแต่ละประเด็นมี 5 ระดับ คือ 1-5 คะแนน ระดับคะแนนที่ผู้ตอบประเมินไว้นี้ถือว่าเป็นคะแนนความคิดเห็นต่อประเด็นนั้น ๆ การวิเคราะห์ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเป็นรายประเด็น (รายข้อ) รายด้าน และรวมทั้งทุกประเด็น ของกลุ่มอาจารย์แต่ละกลุ่มและรวมทั้งกลุ่ม

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มอาจารย์ 3 กลุ่ม (กลุ่มสนับสนุน กลุ่มเป็นกลาง และกลุ่มต่อต้าน) ใช้วิธีทดสอบความแปรปรวน (Analysis of Valiance - ANOVA) โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Valiance) มีสมมุติฐานตามการวิเคราะห์ว่า "มัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มประชากรที่นำมาทดสอบไม่มีความแตกต่างกัน¹ หรือ ไม่มีความแตกต่างกันทางความคิดเกี่ยวกับประเด็นที่ทดสอบนั้น ระหว่างอาจารย์กลุ่มสนับสนุน กลุ่มเป็นกลาง และกลุ่มต่อต้านฝ่ายบริหาร" วิเคราะห์แยกเป็นรายประเด็นความคิดเห็นหรือ

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, หน้า 195

รายข้อ รายด้าน และรวมทุกข้อ หากการทดสอบพบว่าความแตกต่างมีนัยสำคัญ จะทำการทดสอบต่อไปเพื่อให้ทราบว่า เป็นความแตกต่างระหว่างประชากรกลุ่มใดบ้าง โดยแยกทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชเฟ (Scheffe's Method)

3. การวิเคราะห์รายใดที่พบว่ากลุ่มอาจารย์มีความขัดแย้งหรือมีความแตกต่างกันทางความคิด สิ่งพิจารณาระดับของความขัดแย้งจากพิสัย (range) หรือช่วงระยะของความแตกต่างระหว่างมัธยัมเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง ถ้ามัธยัมเลขคณิตมีค่าแตกต่างกันมากแสดงว่ากลุ่มเหล่านั้นมีความขัดแย้งกันอยู่ระดับสูงในประเด็นนั้น ๆ

นำเสนอมผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย